

Tres contos favorite

seligite e traducite in interlingua
per Petyo Angelov

Tres contos favorite

seligite e traducite in interlingua per Petyo Angelov, 1999

Consulente lingual: Bent Andersen

Publicate: 2008

© 1999-2008 Petyo Angelov e Union Mundial pro Interlingua

Tote derectos reservate. Iste texto es facite disponibile pro uso non-commercial solmente. Tote formas de re-vendita o re-distribution electronic o imprimate es prohibite sin permission in scripto. Nulle parte de iste publication pote assi esser reproducite, copiate, conservate in un systema de cercar o transmittite in ulle forma o per ulle methodo: graphic, electronic, mechanic, photographic, registrate sur disco o cassetta, transferite a bases de datos o in altere maniera sin permission in scripto. Es permittite citar in recensioni con indication del fonte.

Bibliotheca electronic **in interlingua**

www.interlingua.com

Le Bibliotheca electronic in interlingua es un collection de eLibros, redigite e publicate per le Union Mundial pro Interlingua (UMI), www.interlingua.com

Introduction

Il es con placer que io presenta iste parvissime collection de textos in interlingua al lectores. Le manco desolabile de tal textos, super toto original, face le interesse re interlingua plus academic e communicative que litterari; io, non osante facer ancora un texto original in interlingua, decideva divider con vos tres de mi contos favorite, proveniente de partes diverse del mundo. Isto reflecte anque mi conviction personal que le litteratura necessarimente es un parte considerable del competentia linguistic de cata uno de nos.

Le textos presentate hic es in le mesme tempore seriose e divertente, comic e emotional, e ha un contexto plus o minus international. Naturalmente, il es difficile seliger textos que sia universalmente comprensibile – anque in iste tres contos io besoniava in alicun placias adder notas sub linea.

2

In conclusion, car lectores, io vole desiderar vos agradable minutas con iste contos.

Le traductor

Le turco

per Fernando Sabino, Brasil

Post haber arrivate a Paris, io ha venite a taliar mi capillos, proque io non haveva le tempore de facer isto sortiente de Rio. Le barbero, como omne su collegas de tote le mundo, immediatamente ha tentate comenciar un conversation:

– Io ha hic un dubita que le senior pote explicar.

– Proque non?

– Io pensava... Esque Turchia ha participate in le ultime guerra?

– Un participation active, illo propriemente non haveva. Sed de un certe maniera illo esseva involvite, como le altere pais. Proque?

– Nihil, io pensava... Ibi le situation politic es multo complicate, nonne?

Turchia non esseva su puncto forte. In omne caso io ha respondite:

– Bon, Turchia, a causa de su situation geographic... un position strategic, nonne? Vos sape, le Medie Oriente...

Le barbero, contente, ha tacite.

Post qualche dies ille ha de novo venite pro taliar mi capillos. Io non me haveva ancora installate sur le sede, quando ille ha comenciate:

– Le angleses debe haber grande interesses in Turchia, nonne?

Que diabolo, iste subjecto es folle re Turchia, io ha pensate. Sed io non cessava esser amabile. Al minus, io practicava mi francese.

– Si, illes debe haber tal. Sed illes ha interesses etiam in Egypto. Le canal de Suez.

– E le climate ibi?

– Ubi? In Egypto?

– In Turchia.

Ante venir un tertie vice, pro tote eventualitate, io ha venite pro informar me a un altere brasiliano, diplomate in Paris, qui habeva jam laborate in Turchia.

Io habeva decidite inundar iste vice le barbero con information re Turchia. Io non ha attendite longe tempore e le barbero ha comenciate con su thema preferite:

– Dice me un cosa e pardona mi ignorantia: esque le capital de Turchia es Constantinopole o Sofia?

– Ni Constantinopole, ni Sofia. Es Ancara.

E io ha contate al barbero omne lo que io habeva apprendite de mi amico re Turchia. Le homine esseva satisfacite, sed le vice sequente ille ha de novo comenciate con le questiones:

– Esque vos cognosce multe turcos hic, in Paris?

Isto esseva jam troppo.

– No, io non cognosce ulle. Sed nunc es mi torno demandar: pro que diabolo vos es si interessate re Turchia?

– Io es simplemente amabile, – ha respondite le barbero.

– De plus, proque io cognosce anque altere turcos, ultra

vos.

– Ultra me? Qui vos ha dicite que io es turco? Io es
brasiliano!

– Brasiliano? – le barbero esseva disconsolate – Bah! Io
poterea jurar que vos es turco...

Sed, sin perder un minuta, ille ha dicite:

– Brasil es in America de Sud, esque non es le mesme
cosa?

Pote io parlar con Nina?

per Kir Bulychov (Igor Vsevolodovich Mojeiko), Russia

- Esque io pote parlar con Nina? – io ha dicite.
- Isto es io, Nina.
- Ah? E proque tu voce es bizarre?
- Bizarre?
- Isto non es tu voce normal... Tu es offendite?
- Io non lo sape.
- Forsan io non debeva telephonar?
- Sed ... qui parla?
- Quando tu ha cessate cognoscer me?
- Cognoscer qui?

Le voce esseva con vinti annos plus juvene que Nina. E, realmente, le voce de Nina es solmente con cinque annos plus juvene que su possessor. Si on non cognosce le homine, il es difficile obtener un idea de su etate, ascoltante solmente su voce. Le voces sovente deveni vetule plus rapidamente que su possessores. O longe tempore illos resta juvene.

- Eh ben, – io ha dicite. – Io telephona a te pro un cosa...
- Forsan vos ha confundite le numero, – ha dicite Nina.
- Io non cognosce vos.
- Isto es io, Vadim, Vadik, Vadim Nikolaevich!
- Ecce! – Nina ha respirate, como si illa non voleva

cessar le conversation. – Io non cognosce ulle Vadik, ni Vadim Nikolaevich.

– Pardon! – io ha dicite e io ha rumpite.

Post alcun tempore io ha de novo componite le numero. Si, io simplemente non habeva trovate le persona cercate. Mi digitos non voleva telephonar a Nina. E illos habeva componite un altere numero. Sed, proque illos non lo voleva?

Io ha trovate super le tabula qualche cigarretas de Cuba. Illos esseva forte, como cigarros. Forsan on los fabrica de partes de cigarros.

Proque io voleva telephonar a Nina? Io non sape. Io solmente voleva saper si illa es in casa. E si illa non es in casa, isto non ha ulle signification. Il es possibile que illa es, per exemplo, in le casa de su matre. O al theatro, proque illa non ha essite al theatro mille annos.

Io ha telephonate a Nina.

– Nina? – io ha dicite.

– No, Vadim Nikolaevich, – ha respondite Nina. – Vos de novo ha confundite le numero. Que numero vos vole componer?

– 1 49 40 89.

– Mi numero es Arbat – 1 32 53.

– Ah si, – io ha dicite. – Arbat, isto es quatro?

– Arbat, isto es “G”.

– Nulle cosa de commun, – io ha dicite. – Pardon, Nina.

– Il non ha proque, – ha dicite Nina. – Io non es occupate.

– Io va essayar non turbar vos plus, – io ha dicite. – Il ha qualche problema technic e io trova solmente vos. Le telephono functiona vermente mal.

– Si, – esseva de accordo Nina.

Io ha rumpite.

Io debe attender. O componer 100¹. Tempore. Qualque cosa va regular le lineas confundite. E io va trovar mi Nina.

“Il es duo-dece exactemente,” – ha dicite le femina del telephono “cento”. E subito io ha pensate que, si on haveva registrate su voce ante longe tempore, illa compone le numero 100, quando illa es enoiate, quando illa es solitarie in casa, e illa ascolta su voce, su juvene voce. E, forsan, illa mesmo ha morite. In tal caso su filio, o le persona qui la haveva amate, compone 100 e ascolta su voce.

Io ha telephonate a Nina.

– Io ascolta vos, – ha dicite Nina con juvene voce. – Isto es de novo vos, Vadim, Nikolaevich?

– Si, io ha dicite. – Io pensa que nostre telephonos se ha ligate stabilemente. Solo non offende vos, non pensa que io face burlas. Io ha componite multo attentivamente le numero que io besonia.

– Si, si, – rapidamente ha dicite Nina. – Io non ha pensate alicun altere cosa... Esque vos es multo pressate, Vadim Nikolaevich?

1 Le telephono 100 in Russia annuncia le tempore exacte.

– No, – io ha dicite.

– Esque vos cerca Nina pro qualche cosa importante?

– No, io solmente voleva saper si illa es in casa.

– Vos es enoiate?

– Hm, como dicer...

– Io comprende, vos es devorate de jalousie, – ha dicite

Nina.

– Vos es ridicule, – io ha dicite. – Quante annos ha vos, Nina?

– Dece-tres. E vos?

– Plus de quatro-dece. Inter nos es un grande muro de briccas.

– E cata bricca es un mense, nonne?

– Mesmo un die pote esser un bricca.

– Si, – ha respirate Nina, – e in tal caso isto es un grandissime muro. – E a que pensa vos nunc?

– Il es difficile responder. In iste minuta a nihil. Io simplemente parla con vos.

– E si vos habeva dece-tres annos o mesmo dece-cinque, nos poterea facer le cognoscentia, – ha dicite Nina. – Isto esserea multo ridicule. Io dicerea: veni deman vespere al monumento de Pushkin. Io attendera vos a septe horas exacte. E nos non recognoscerea le un le altere. E ubi vos con Nina vos incontra?

– In diverse locos.

– E al monumento de Pushkin etiam?

– Quasi. Nos nos incontrava in “Russia”.

– Ubi?

– In le cine “Russia”.

– Io non lo cognosce.

– Eh, in le Placia de Pushkin.

– Nonobstante, io non lo sape. Vos, forsan, face burlas.

Io cognosce ben le Placia de Pushkin.

– Non importa.

– Proque?

– Isto esseva ante longe tempore.

– Quando?

Le puera non voleva rumper. E illa continuava le conversation.

– Vos es solitari in casa?

– Si. Mi mamma labora le vespere. Illa es infirmera in le hospital. E illa va laborar tote le nocte. Illa poterea retornar a casa mesmo hodie, sed illa ha oblidate hic su carta de entrar.

– Ah, si, – io ha dicite. – Ben, va dormir, puera. Deman tu debe ir al schola.

– Vos ha comenciate parlar con me como con un infante!

– Oh, no, io parla con te como con un vetule persona.

– Gratias. Si vos vole, vos mesme pote ir dormir a septe horas. A revider. E non telephona plus a vostre Nina. Vos de novo trovava me. E vos va rumper le somno del micre puera.

Io ha rumpite. Post isto io ha sedite ante le televisor e io

ha apprendite que le lunokhod² ha passate 337 metros. Le lunokhod faceva su labor, e io faceva nihil. Io ha decidite telephonar a Nina pro ultime vice jam a dece-un horas – un hora integre io me occupava de cosas insignificante. E io ha decidite que, si io de novo trovava le puera, io rumperea immediatamente.

– Io sapeva que vos telephonarea ancora un vice, – ha dicite Nina post haber venite al telephono. – Solmente non rumpel! Io es multo enoiate. Io non ha alique leger. E il es troppo tosto pro ir dormir.

– Ben, – io ha dicite. – Que nos parla. E proque vos non dormi si tarde?

– Nunc il es solmente octo horas, – ha dicite Nina.

– Vostre horologio non es exacte, – io ha dicite. – Il es jam dece-duo horas.

Nina ha ridite. Su riso esseva bon, molle.

– Vos vole si forte liberar vos de me, qual horror, – illa ha dicite. – Nos es in octobre, pro isto es jam tenebrose. E vos pensa que es jam nocte.

– No, es nunc vostre torno a facer burlas? – io ha demandate.

– No, io non face burlas.

– Non solmente vostre horologio, sed mesmo le calendario menti.

– Proque illos menti?

– Ah, vos nunc dicera a me que vos non es in octobre,

2 Apparato sovietic pro explorar le Luna.

sed in februario.

– No, in decembre, – io ha dicite. E como si io non credeva a me mesme, io ha regardate le jornal que esseva super le lecto. “Le 23 decembre” – esseva scribite sub le titulo.

Nos taceva un poco, e io sperava que illa nunc dicerea “a revider”. Sed illa subito ha demandate:

– E esque vos ha cenate?

– Io non lo memora, – io ha sincermente dicite.

– Isto significa que vos non ha fame.

– No, io non ha fame.

– E io ha fame.

– Vos ha nihil in casa?

– Nihil! – ha dicite Nina. – Mesmo si vos cerca con un lente de aggrandimento! Ridicule, nonne?

– Io mesme non sape como adjuvar vos, – io ha dicite. – E vos non ha moneta?

– Io ha, sed non multe. E on ha jam claudite omne le magazines. E que pote io comprar?

– Si, – esseva de accordo io. – Toto es claudite. Si vos vole, io va cercar in le refrigerator, io va vider lo que io ha.

– Vos ha un refrigerator?

– Si, un vetule, – io ha dicite. – “Sever”. Vos cognosce iste marca?

– No, – ha dicite Nina. – E si vos trova qualcosa, que va vos facer post isto?

– Post? Io prendera un taxi e io va visitar vos. E vos ira

al entrata e vos prendera lo que io porta.

– Esque vos vive lontan? Io es in le strata “Sivcev Vrajek”, No 15/25.

– E io – in “Mosfilmovska”, in le Leninskie gory. Post le universitate.

– Un vice de plus – io non lo sape. Sed isto non importa. Vostre idea es bon, e io regratia vos. E que ha vos in le refrigerator? Io solmente demanda...

– Io non me lo ricorda, – io ha dicite. – Nunc io va portar le telephono in le cocina e nos va vider.

Io ha entrate in le cocina e le cablo veniva post me como un serpente.

– Ben, – io ha dicite. – Nos aperi le refrigerator.

– E vos pote portar le telephono con vos? Io non ha unquam audite de un tal telephono.

– Certo io pote. E vostre telephono ubi sta illo?

– In le corridor. Al muro. E que ha vos in le refrigerator?

– Hm... Que, ha nos hic, in le pacco? Ovos, non es interessante.

– Ovos?

– Si. De gallina. O, si vos vole, io va portar le gallina? No, no, illo es francese, congelate. Ante le momento que vos habera cocinate lo, vos morira de fame. E le mamma retornara del labor. Melior que nos prende le salami. O no, io ha trovate sardinas marocchin, 60 kopekas le pacco. E ancora un vitro de mayonnaise. Vos ascolta?

– Si, – ha a pena dicite Nina. – Proque face vos tal

burlas? In le initio io voleva rider, e post isto io ha devenite triste.

– Sed proque? Vos ha vermente un tal fame?

– No, vos sape proque.

– Que sape io?

– Vos sape, – ha dicite Nina. Post isto illa ha tacite un poco e ha adjungite: – Eh ben! Dice me, esque vos ha caviar rubie?

– No, – io ha dicite. – Sed io ha filet de pisce.

– Non es necessari, tace vos, – ha dicite durmente Nina.

– Que nos fini parlar de isto. Io ha jam comprendite toto.

– Que ha vos comprendite?

– Que vos etiam ha fame. E que vos vide per le fenestra?

– Per le fenestra? Casas, le fabrica. Como semper, nunc, a 0 h. 30 minutas, le torno fini. E multe juvene feminas sorti del porta. Io vide le “Mosfilm”. E, le Pumperos. E le ferrovia... ecce, nunc passa un traino.

– E vos vide toto isto?

– Vermente, le traino passa lontanmente. Io vide solmente su fenestras – un catena, de lumines!

– Vos menti!

– Vos non debe parlar assi con le vetules, – io ha dicite. – Io non pote mentir. Io pote facer errores. – E qual error ha io facite?

– Vos ha dicite que vos vide le traino. Vos non pote vider lo.

– Proque, esque illo es invisibile?

– No, illo es visibile, sed non pote esser illuminate. E io pensa que vos non ha mesmo regardate per le fenestra.

– Proque? Io sta directemente ante le fenestra.

– E in vostre cocina le lampa es illuminate?

– Naturalmente. Sin isto, io poterea difficilmente attinger le refrigerator. Su lampa non es in ordine.

– Io ha un tertie vice comprehendite que vos menti.

– Sed Nina, cara, explica me in que io menti?

– Si vos riguarda per le fenestra, vos ha violate le obscuramento militar. E si vos ha aperite le fenestra, vos ha extinguite le lampa. Nonne?

– No. Qual obscuramento? Esque nos es in guerra?

– Oh-oh-oh! Como vos pote parlar sic! E forsan nos es in pace?

– Si, io comprende, Vietnam, le Proxime Oriente... Sed io non parla de isto.

– E io non plus... Attende, vos es un invalido?

– Dei gratia, io es intacte.

– Esque vos ha bronchitis?

– Qual bronchitis?

– E in tal caso proque vos non es in le fronte de battalia?

In iste momento pro prime vice io ha suspectate que qualcosa non es in ordine. Le filia forsan faceva burlas con me. Sed illa faceva isto si normalmente e seriose, que io quasi ha sentite horror.

– In qual fronte debe io esser, Nina?

– In le normal. Ubi es omnes. Ubi es papa. In le fronte

contra le germanos. E io parla seriosemente, io non face burlas. E vos face un bizarre conversation. Forsan, vos non menti concernente le gallina e le ovos?

– No, io non menti, – io ha dicite. E il non ha ulle fronte. Forsan io debe realmente venir a vos?

– Io non face ulle burlas ! – ha quasi critate Nina. – E que vos finalmente cessa! In le initio esseva interessante e allegre pro me. E nunc qualcosa non es in ordine. E excusa me – vos parla como si vos dice le veritate.

– Io lo jura, puera, io dice le veritate, – io ha dicite.

– Io esseva mesme terrificate. In casa le furno quasi non functiona. Le ligno non es multe. Il es obscur. Solmente un lampa de gas. Nunc il non ha electricitate. E io non vole esser solite. Io ha prendite omne le calide vestimentos.

E illa, dur e offendite, ha repetite su question:

– Proque vos non es in le fronte?

– In qual fronte pote io esser? – le burlas haveva jam essite troppo. – Qual fronte pote exister in 1972!

– Que?!

Le voce ha cambiate su tono, illo esseva dubitose, micre, quasi imperceptibile. E ante mi oculos ha apparite un imagine incredibile e oblidate – un aventura mie, ante 30 o plus de annos, quando io haveva dece-duo annos. E in le camera il haveva un vetule furno. Io es super le lecto le pedes sub le corpore. Un candela es illuminate, o isto esseva forsan un lampa de kerosina? E le gallina es un ave irreal, fabulose, que on mangia solmente in le romanes; sed

in iste momento io non pensava del gallina...

– Proque ha vos tacite? – ha demandate Nina. – Il es melior que vos parla.

– Nina, – io ha dicite. – Que anno es nunc?

– Quatro-dece duo, – ha dicite Nina.

Io jam amassava in mi testa le parolas bizarre que illa habeva pronunciate. Illa non cognosce le cinema “Russia”. E su telephono ha solmente sex cifras. E le obscuramento...

– Tu non face un error? – io ha demandate.

– No, – ha dicite Nina.

Illa credeva a su parolas. Forsan le voce me habeva mentite? Forsan illa non ha dece-tres annos? Forsan illa es un femina de quatro-dece annos, malade de su tempore pueril, qui pensa que illa ha restate ibi in le guerra?

– Ascolta, – tranquillemente ha dicite io. – Hodie es le 23 decembre 1972. Le guerra ha finite ante 27 annos. Vos lo sape?

– No, – ha dicite Nina.

– Vos lo sape. Nunc il es medienocte... Sed como explicar vos?

– Ben, – ha respirate Nina. – Io sape etiam que vos non me portara le gallina. Io debeva recordar me, que il non ha gallinas francese.

– Proque?

– Le germanos es in Francia.

– In Francia il jam longe tempore non ha ulle germanos. Solmente le touristas. Sed touristas-germanos veni mesmo

in nostre pais.

- Como? Qui lo permette?
- E proque non lo permettre?
- Non mesmo pensa dicer que le “fritzs” va vincer nos!

Vos es forsan un provocator o spion?

- No, io labora in le CAE, in le Concilio de Adjuta reciproc Economic. Io me occupa del hungaros.
- Vos de novo menti! In Hungaria es le fascistas.
- Depost longe tempore le hungaros ha expulsate lor fascistas. – Hungaria es un republica socialista.
- Oh, e io jam timeva que vos es un provocator. E vos inventa omne isto. No, non me contradice. Melior que tu conta me como essera post le guerra. Inventa lo que vos vole, solmente isto debe esser bon. Io supplica vos. E excusa me, que io parlava con vos si rudemente. Io simplemente non ha comprendite.

Io non voleva disputar plus. Como explicar isto? Io de novo me ha vidite, como io sede in iste quatro-dece secunde anno, como io vole saper quando le nostres prendera Berlin e pendera Hitler. E ancora saper, ubi io habeva perditte le carta de pan pro octobre. E io ha dicite:

- Nos vincera le fascistas le 9 maio 1945.
- Non es possibile! Troppo longemente a attender.
- Ascolta, Nina, e non interveni. Io sape melio. E nos prendera Berlin le 2 maio. Mesmo un tal medalia existera – “Pro haber prendite Berlin”. E Hitler finira con se. Ille intoxicara Eva Braun, post isto – anque se mesme. E

finalmente le soldatos de SS ponera su corpore in le Corte del cancelleria imperial, lo inundara de kerosina, e lo ardera...

Io non contava isto a Nina. Io lo contava a me mesme. E io repeteva le factos, si Nina non credeva o non comprendeva, io retornava, quando illa demandava que io explica qualcosa, e io quasi ha perdite su fide quando io ha dicite que Stalin morira. Sed io de novo ha inspirate credentia con le conto de Yuri Gagarin e del nove strata Arbat. Io mesmo la ha facite rider quando io ha dicite que le feminas portara pantalones – cappello e curtissime robas. Io mesme me ha recordate quando le nostres transiva le frontieras con Prussia. Io ha perdite mi senso de realitate. Le puera Nina e le puero Vadik sedeva ante me, sur le lecto, e ascoltava. Sed illes habeva un fame terribile. E le situation de Vadik esseva peyor que isto de Nina; ille habeva perdite su carta de pan, e usque al fin del mense ille e su mamma debeva viver solmente con su carta, un carta de laborator, proque Vadik habeva perdite su carta in le corte, e usque post 15 annos ille se recordara como isto habeva evenite, e de novo es triste, proque on poteva trovar le carta solmente post un septimana; illo, naturalmente, habeva cadite in le cantina, quando ille habeva lacerate su jachetta super le grillia, preparante se a jocar al football. E io ha dicite, jam post, quando Nina esseva fatigate de ascoltar isto que semblava esser un bon fabula:

– Tu sape le strata “Pietrovka”?

– Si, – ha dicite Nina. – On non cambiara su nomine?

– No. Ascolta nunc...

Io ha contate como entrar in le corte sub le arca, e ubi in le fundo del corte es le cantina, coperite de un grillia. E si isto es octobre 1942, le medio del mense, in le cantina, super toto, es un carta de pan. Nos jocava ibi, in le corte, al football, e io ha perditte iste carta.

– Qual horror! – ha dicite Nina. – Io non supervivera un tal cosa. Vos debe trovar lo. Face lo!

Illa etiam ha entrate in le joco, le realitate haveva disparite, e jam ni illa ni io comprendeva in qual anno nos nos trova – nos esseva foras del tempore, plus proxime de su quatro-dece secunde anno.

– Io non pote trovar le carta, – io ha dicite. – Multe annos ha passate. Sed si tu pote, va ibi, le cantina debe esser aperite. In caso de necessitate tu va dicer que tu ha perditte le carta.

E in iste momento on ha rumpite le ligamine. Nina jam non esseva ibi. Qualcosa ha comenciate crepitar e un voce de femina ha dicite:

– Vos es 143 18 15? On vos cerca de Ordjonikidze.

– Vos ha confundite le numero, – io ha dicite.

– Excusa me, – ha dicite indifferentemente le voce del femina.

Io ha audite le sono del central.

Io ha subito componite le numero de Nina. Io debeva excusar me. Io debeva rider un poco con le puera. Proque

isto esseva generalmente un malintendimento...

– Si, – ha dicite le voce de Nina. Del altere Nina.

– Isto es vos? – io ha demandate.

– Ah, isto es tu, Vadim? Tu non pote dormir?

– Excusa me, – io ha dicite. – Io ha besonio de un altere Nina.

– Que?

Io ha rumpite e io de novo ha componite le numero.

– Tu es folle? – ha demandate Nina. – Esque tu ha bibite?

– Excusa me, – io ha dicite e io ha rumpite de novo.

Nunc il non habeva causas pro telephonar. Le telephonata de Ordjonikidze ha ponite toto in su placias ordinari. E qual es su numero de telephono actual? Arbat – 3, non, Arbat – 1 32 30... Non, 40...

Le vetule Nina me ha telephonate illa mesme.

– Io sedeva in casa tote le vespere, – illa ha dicite. – Io pensava que tu telephonarea, que tu explicarea proque tu te conduceva sic heri. Sed io vide que tu es completamente folle.

– Forsan, – esseva de accordo io. Io non voleva contar a illa super le longe conversationes con le altere Nina.

– Que altere Nina? – illa ha demandate. – Isto es un allusion? Tu vole dicer que tu volerea vider me differente?

– Bon nocte, Ninochka, – io ha dicite. – Deman io va explicar toto.

... Le plus interessante esseva que iste bizarre historia

habeva un non minus bizarre fin. Le matino sequente io ha visitate mi mamma. E io ha dicite que io arrangiarea le parve plattformas inter le etages. Io promitteva tres annos facer isto, e finalmente io ha venite voluntarimente. Io sape que mamma non annihila ulle cosa, pensante que illo pote esser utile. Io ha passate un hora e medie inter vetule jornales, manuales, lacerate numeros de “Niva”. Super le libros il non habeva pulvere, sed io sentiva le odor de un vetule, calide pulvere. Finalmente io ha trovate le libro de telephonos de 1950. Le libro esseva ingrassate del notas ponite in illo, e del paginas, notate sur parve cartas, cuje angulos esseva rumpite e immunde. Le libro esseva si cognoscite, que il esseva bizarre que io habeva potite oblidar lo – si io non habeva parlate con Nina, io nunquam me rememorarea de su existentia. Io quasi me sentiva confuse, como quando vos ha un costume, que vos ha sincermente servite, e vos va dar lo a un mendicante – isto significa al morte. Nos sape le prime quatro cifras. G I 32... Io sapeva etiam que le telephono, si nulle de ambe nos habeva mentite, si nulle habeva facite burlas con me, esseva in le strata “Sivcev Vrajek”, No. 15/25. Io non habeva ulle possibilitate de trovar lo. Io ha sedite con le libro in le corridor post haber prendite un sedia del banio. Mamma non ha comprendite, solmente ha ridite quando illa passava, e ha dicite:

– Tu es le mesme. Tu comencia arrangiar le libros, e tu comencia leger post dece minutas. E fin del arrangemento.

Illa non ha vidite que io legeva le libro de telephonos. Io ha trovate iste telephono. Ante 20 annos illo habeva essite in le mesme casa como in le 1942. E illo esseva scribite al nomine de Frolova K. G. Si, si, io me occupava de cosas stupide. Io cercava un cosa que non poteva exister. Sed io pensa que 10% del homines completamente normal facerea le mesme a mi placia. E io ha venite a “Sivcev Vrajek”. Le nove habitantes non sapeva ubi habeva partite Frolovi. E esque illes ha vivite hic? Sed le fortuna me ha adjuvate in le Administration del casas. Le vetule femina se recordava de Frolovi, e con su adjuta io ha apprendite omne lo que io besoniava in le Bureau de adresses. Foras le vespere jam cadeva. In le nove region del urbe, inter le simile edificios de beton, il faceva vento. In le magazin de duo etages on vendeva gallinas francese in paccos transparente, coperite de glacie. Io esseva tentate de comprar un gallina e portar lo a illa, como io habeva promittite, mesmo con un retardation de 20 annos. Sed io ha facite ben non comprante lo. In le appartamento non esseva ulle. E ascoltante le sono acute del campana, io ha vidite que hic non habitava homines. Illes habeva partite. Io voleva partir, sed post isto, proque io esseva jam profunde in iste historia, io ha sonate al porta vicin.

– Dice me, esque Frolova Nina Sergejevna es vostre vicina?

Le adolescente in flanella, con un electrodo in le mano, ha respondite indifferentemente:

– Illes ha partite.

– Quando?

– Ante un mense illes ha partite al Nord. Illes non retornara usque al primavera. E Nina Sergeyevna, e su marito. Io me ha excusate e io jam descendeva le scala. Io pensava que in Moscovia vive solmente un Nina Sergeyevna Frolova, nascite in 1930.

E in iste momento le porta de novo esseva aperite.

– Attende, – ha dicite le mesme adolescente. – Mamma vole dicer qualcosa.

E su matre appareva in le porta, arrangiante su veste de camera.

– Qui es vos?

– Io es simplemente su cognoscite, – io ha dicite.

– Nikolaevich, nonne?

– Si, Vadim Nikolaevich.

– Ecce, – le femina esseva contente. – Io quasi vos ha excludite. Illa nunquam me pardonarea un tal cosa. Nina ha dicite sic: Io non pardonara. E illa ha lassate un nota super le porta. Forsan le pueros ha lacerate le nota. Un mense ha passate. Illa ha dicite que vos arrivara in decembre. Illa ha mesmo dicite que illa tentara retornar, sed le via es longe...

Le femina stava in le porta e me regardava, como si io nunc annunciarea un secreto, como si io contarea pro un amor infelice. Forsan, illa haveva demandate anque Nina: qui es ille? E Nina etiam haveva dicite: “Simplemente un cognoscite.” Le femina ha supportate le pausa, post isto illa

ha tirate un littera de su tasca.

“Car Vadim Nikolaevich,

Io, naturalmente, sape que vos non venira. E como on pote
creder al sonios infantil, que mesmo pro me es simple
illusiones? Sed le carta de pan esseva in iste mesme
cantina...”

Io non comprende

per Radoje Domanivić, Serbia

Ha venite pro me le tempore de entrar in le arnea, sed nulles me cerca. Io esseva prendite de un senso patriotic que non me lassa quiete ni le die ni le nocte. Quando io va in le strata, io stringe le pugnos e, si qualche estraniero marcha ante me, io stride le dentes e io vole attrappar e batter le. Quando io dormi, io sonia tote le nocte como io occide inimicos, como io da mi sanguine pro mi pais e como io sanctifica Kosovo³. Impatientemente io attende que on va vocar me pro esser soldato, sed in van. Io regarda como on con violentia fortia multe homines a entrar in le arnea, e io les invidia.

Un die un vetule homine, qui per caso portava mi nomine, ha recipite un convocation militar. E iste convocation esseva sever, exigente que le vetule veni immediatamente in le Commandatura como desertor!...

– Qual desertor, – ha dicite le vetule homine, – quando io ha participate in tres guerras e io ha essite vulnerate; ecce, hic, on lo vide mesmo hodie!

– Ben, sed tu debe ir in le Commandatura, isto es le ordine.

3 In le campo de Kosovo in 1448 le arnea turc vince le rege serbe e pone le fin del regno independente.

Le vetule ha venite, e le commandante le ha expulsate foras.

– Qui te ha appellate, stupido? – ille ha critate e le ha quasi battite.

E, si on habeva expulsate sic le vetule, io, in mi sonio e in mi amor al arma, esseva preste de pensar como le fortia del protectiones habeva augmentate!

De mi forte desiro io ha cadite in desperation. Finalmente, in le stratas, quando io videva qualche officiero, io batteva le pedes usque a facer me mal, solmente pro poter monstrar le que io es capabile de esser soldato, sed tote isto non habeva ulle resultado: on non me ha convocate. Isto me ha enoiate e un die io ha scribite un demanda al commandante de prender me como soldato. Ibi io ha monstrate tote ardor patriotic e in le fin io ha dicite:

– Ah, senior commandante, vos non sape como batte mi corde e como bulli mi sanguine durante mi attender del hora desirate, ubi io potera appellar me defensor del corona e de mi patria, defensor del libertate e del altar serbe, quando etiam io va entrar in le numero del sacrificatores de Kosovo!”

Io ha ornate le demanda como un canto lyric, e io esseva contente, pensante que io non ha besonio de un plus grande recommendation.

Beate de sperantia, io ha venite in le Commandatura.

– Esque io note entrar al commandante? – io ha demandate le soldato qui stava ante le porta.

– Io non sape, – ha dicite sin ulle interesse le soldato.

– Demanda le; dice: un homine ha venite qui vole entrar in le armae! – io ha dicite, pensante que ille va rider me amabilemente e va curre al commandante pro annunciar que un nove soldato ha venite, e que le commandante va sortir al porta e va critar me: “Bravo, falcon! Veni con me!” In loco de isto, le soldato me ha regardate con desolation, como si ille voleva dicer: “Eh tu, folle homine, proque tu es si pressate? Venira le tempore quando tu essera desolate!” Tunc io non ha comprendite iste riguardo e io me ha demandate proque ille me regardava sic.

Io ha attendite ante le porta longe tempore. Io me promenava, fumava, sedeva, parlava con qualche paisanos qui etiam attendeva, io faceva generalmente mille cosas provocate del enoio.

In omne cancellerias on laborava vivemente: io audiva rumor, critos e injurias. Incessantemente on da ordines, e le corridor vibra del crito “si, senior!”. Post esser repetite qualche vices iste “si senior!”, le ordine arriva del plus vetule al junior, e le soldato curre per le corridor e entra in un altere cancelleria. Nunc, de novo, ibi on comencia critar, on audi ancora qualche vices “si, senior!”, e le soldato vola in un altere servicio.

On sona del cancelleria del commandante. Le soldato entra. Io ha audite un murmure, e post isto le soldato ha critate: “si, senior!” Ille ha sortite completamente rubie, e ha respirate, como si ille haveva escappate de un terror que

ha felicemente finite.

– Vos pote entrar al senior commandante, – ille ha dicite e ha siccate le sudor de su fronte.

Io ha entrate le prime. Le commandante me attendeva sur su sede, fumante un cigarretta.

– Bon die! – io ha salutate post haber entrate.

– Que vos vole? – ille ha dicite con un si terribile voce, que mi gambas e tote mi corpore ha comenciate tremular.

– Proque vos crita, senior?! – io ha comenciate, pro poter reprendre mi spirito.

– Tu dice a me que facer!? Foras! – ille ha critate e ille ha battite su pede al parquet.

Io ha sentite como si sur me marcha formicas, e como si mi ardor patriotic esseva inundate, sed io sperava, que le situation mutarea quando io diceva lo que io voleva.

– Io ha venite pro servir in le armea! – io ha dicite, plen de superbia, regardante le directemente in le oculos.

– Ah, desertor! Attende, attende, nos cerca tal personas! – ille ha critate e ha sonate.

On ha aperite un porta del sinistre de su tabula, e un soldato ha entrate. Ille se ha tenite recte, ha levate le capite, aperite largemente le oculos, collate le bracios al corpore, ille se ha approximate al commandante tappante si forte con le pedes que mi aures quasi ha assurdate. Ille ha stoppate, ha battite le pede, ha restate como un statua e ha dicite:

– A vostre servicios, senior colonnello!

– Immediatemente abduce iste homine e pone le in le carcere!

– Si, senior!

– Ecce mi demanda!... Io non es desertor, sed io vole servir in le arma. – io ha dicite, toto tremulante.

– Tu non es desertor? Sed que vole tu con iste demanda?

– Io vole esser soldato!

Ille ha cedite un passo, ha claudite un oculo, e ha acidemente dicite:

– Vide, vide... le homine vole entrar in le arma... ah ... m-m-m! Isto significa – del strata – in le arma, pro poter finir le plus tosto possibile, como si isto es un joco!...

– Nunc es mi tempore legal de servir.

– Io non te cognosce e non vole audir de te... – ha comenciate le commandante, sed un officiero, portante qualche actos, ha entrate.

– Vide ibi, in le lista del recrutatores, ubi on ha inscribite le nomine de iste! – ille ha dicite al officiero, monstrante me de mano, e post isto me ha demandate:

– Qual es tu nomine?

Io le ha date le responsa.

– Qual es iste papiros?! – ille ha critate e los ha jectate al parquet.

“Oh, su stilo es severissime!” – io ha pensate, oblidante de dicer mi nomine.

– Qual es tu nomine, proque tu non parla?!

– Radosav Radosavljević.

– Vide in le lista del recrutores! – ille ha ordinate al officiero.

– Si, senior! – ille ha respondite, ha entrate in su cancelleria e ha ordinate al un del officeros junior:

– Vide in le libro del recrutores, esque il existe un certe Radosav?

– Si, senior! – ha critate le altere officiero, ha sortite in le corridor e ha transmittite le ordine a un sergente.

– Si, senior! – ha critate ille in alte voce.

Le sergente ha ordinate le mesme cosa al sub-sergente, e iste ultime – a un soldato. On audi solmente como batte lor pedes, como illes sta le un ante le altere, e como toto fini con “si, senior!”

– Le lista, le lista-a-a! – on audiva in tote le Commandatura, e on ha comenciate prender qualche pulverate dossiereres del armarios. On regarda listas, on cerca attentivamente.

Durante iste activitate, io stava in un angulo del cancelleria del commandante, quasi sin respirar: un tal terror me haveva prendite. Le commandante sedeva e fumava, regardante qualche folios in su libretto. De mesme maniera como le ordine esseva date, ha venite etiam le responsa, solmente illo ha partite del plus juvene e ha arrivate al plus vetule.

Le sergente ha entrate.

– Eh, bon?

– Io ha le honor de annunciar al senior le colonnello que

le soldato que nos ha cercate in le lista, ha morite.

Io esseva stupefacite e preste de creder que isto es le veritate.

– Iste soldato ha morite! ... ha dicite le commandante.

– Sed io es vivente! – Io ha critate, como si io voleva facer me escapar del morte.

– Va a casa! Pro me tu es morte; tu non existe in le mundo si le municipio non te manda a me.

– Sed io vos assecura que io es iste homine ... Io non es morte, ecce me!

– Foras! Le lista dice “morte”, e tu me assecura!?

Io poteva facer nihil e io ha sortite. Io ha retornate a casa (io viveva in un altere citate), e qualque dies io non poteva reprender mi spirito. Io non pensava plus de scriber un demanda.

Tres menses ha passate ab iste momento, e le Commandatura ha inviate un ordine a nostre municipio de mandar me in le arma usque a vinti-quatro horas.

– Tu es desertor, – me ha dicite un capitano qui me ha prendite. Io le ha contate le aventura con mi apparition al commandante.

– Ben, va a casa, le cosas va se arrangiar.

Io ha retornate. In iste momento ha venite un convocation de un altere Commandatura. On me appella ibi, de ir immediatamente, proque io ha falsemente apparite in lor lista.

Io ha venite in mi Commandatura, e io ha dicite que io

es appellate del Commandatura de M.

– E proque ha tu venite hic?

– Proque, si io veni ibi, on me dicera de venir hic... – io ha comenciate explicar como isto esserea stupide de ir al altere Commandatura.

– Tu ha venite pro explicar!? No, isto non es possibile, il existe ordine!

Que facer! Io ha venite de K. a M., e ibi on me ha dicite de ir a K.

Io curre con ultime effortios. On me ha dicite que io es jam soldato. Sic, un poco plus tarde, io ha entrate in le arnea e io ha servite ibi duo annos.

Ha passate cinque annos. Io ha quasi oblidate que io ha essite soldato.

Un die on me ha convocate in le Municipio e io ha venite. Ibi il habeva un enorme dossier, al minus dece kilogrammas.

– On me ha ordinate de mandar vos in le Commandatura, – ha dicite le burgomaestro.

– De novo?! – esseva stupefacite io.

Io ha prendite le dossier. Ibi existeva subscriptiones, ordines, explicationes, stampas de ecclesias, de capitanos, de scholas, de municipios, de divisiones e mille alteres. Io ha legite omne isto, e io ha vidite que il es absolutamente secur que io es vive e que io debe immediatamente entrar in le arnea.

Interlingua es un instrumento practic de communication international. Millions comprende interlingua inmediatamente. Le prime libro de interlingua esseva publicate in 1951, quando le International Auxiliary Language Association (IALA) post 27 annos de studios scientific e lingual publicava “Interlingua-English Dictionary”.

Le Union Mundial pro Interlingua (UMI) es un organisation international, sin scopos lucrative, pro promover e diffunder le international lingua auxiliar interlingua, publicate in 1951 per le “International Auxiliary Language Association” (IALA). Le Consilio General determina le politica general del UMI. Le Consilio Executive face le labores quotidian del UMI. Le UMI esseva fundate le 28 de julio 1955 in Tours, Francia, e esseva registrate como association no. 0911004931 al subprefectura de Étampes, Francia, le 3 de agosto 2006. Le UMI collabora con le organisationes national de interlingua.